

[Holger K. Nielsen]

reelle vanskeligheder for de selvgroede grupper i kommunerne, vil det så ændre deres holdning til dette? Er regeringens modstand og Det Radikale Venstres modstand begrundet i, at man ikke mener, at man har nok overblik over det, og vil man støtte de her tanker, hvis det nu viser sig, at der er et reelt problem? Det synes jeg det kunne være godt at få klarhed over allerede i dag.

Boligministeren nævnte i sit svar ikke en ting, som jeg egentlig havde regnet med at boligministeren var kommet ind på. Da vi havde denne sag oppe i Boligudvalget i foråret, fik vi at vide af den daværende boligminister, at han ville tage en snak med kommunerne og de kommunale organisationer om den sag. Jeg vil godt høre, om det er noget, den nuværende regering har haft inde i sine tanker, og om det også kunne indgå i det, man kunne forestille sig fra regeringens side.

Som sagt er jeg da tilfreds med, at man synes, det er en god idé, at man fremmer andelsboligtanken, at man fremmer de selvgroede andelsboligforeninger. Jeg synes, det er skuffende, at der ikke er et flertal, der er villig til at gå det lille bitte stykke, vi foreslår her.

Boligministeren (Agnete Laustsen):

I den skrivelse, jeg henviste til at Boligstyrelsen har udsendt den 26. oktober til kommunerne, har vi udtrykkelig bedt om at få oplyst, hvordan disse selvgroede andelsboligforeninger rent faktisk ytrer sig, hvilke støttemuligheder de har, hvilke procedureregler der gælder for deres behandling, disse svar vil jeg naturligvis bruge til at overveje: Hvad så? Er det sådan, at vi føler, at de i realiteten er tilgodeset på en rimelig måde, eller er det sådan, at man kan sige, at svarene viser, at der er behov for på forskellig måde at lette proceduren?

Jeg er helt enig med de ordførere, der har sagt her i dag, at det er rimeligt at hjælpe disse selvgroede andelsboligforeninger i så vidt udstrækning som overhovedet muligt, men jeg har klart taget afstand fra – og vil gerne gøre det igen – at vi fra regeringens side pålægger kommunerne, at lige præcis disse skal have en fortrinsstilling. Jeg mener, det må høre under det kommunale selvstyre selv at bestemme, hvordan det skal prioriteres. Men jeg er enig i, at de naturligvis skal have den hjælp og støtte, som de – fordi de er selvgroede – måtte have behov for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 73:

Forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner. (Ændret opgørelse af deponering vedrørende 1988, tilskud vedrørende indvandrere m.v.).

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 26/10 88).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil først gøre nogle bemærkninger om de små lempelser i deponeringsordningen, der foreslås. Det er den ordning, som kommunernes folk kalder »strafbetalinger til staten«.

Det er kun én af mange urimeligheder i ordningen, der fjernes, når kommunerne fritages for strafbetaling af stigninger f.eks. i kontant-hjælpsudgifterne, og når amtskommunerne fritages for stigningen i sygesikringsudgifterne. Det er jo udgifter, som kommunalbestyrelsen og amtsrådet ikke kan bestemme over, og hvor strafbetalinger på 100 pct. af stigningen i udgifterne derfor virker fuldstændig urimelige på alle mennesker.

Der burde efter vores opfattelse laves betydelig flere undtagelser, hvis man vil have en deponeringsordning, men vi har ikke til hensigt at stille ændringsforslag om sådanne flere undtagelser.

Vi vil derimod gerne undersøge muligheden for at fjerne afgiften for 1988 helt ud fra følgen-

[Henning Rasmussen]

de betragtning: Året 1988 er næsten gået. Alle har bestrebt sig for at holde stram økonomi i år. Regeringen har en aftale med de kommunale organisationer for 1989, der ser ud til at blive overholdt alle vegne. Det priser man i alt fald – efter min mening med rette – kommuner og amtskommuner for, og det gør de uden trusler om straf for eventuelle overskridelser i 1989. Derfor kan vi ikke længere se nogen som helst begrundelse for at opretholde kravet om, at der skal indbetales 100 mio. kommunale kroner til staten til næste efterår.

Det vil vi godt dyrke lidt under udvalgsarbejdet for at se, om ikke der er flertal for den tanke, at nu må det efterhånden være forbi med, at man kan hævde, at det har nogen virkninger i retning af at dæmpe den kommunale aktivitet.

Den anden del af forslaget drejer sig om en bedre udligning mellem kommuner med mange indvandrere og flygtninge og kommuner med få. Vi har flere gange presset regeringen for at få forbedret denne udligningsordning. Den eksisterende udligning er klart utilstrækkelig og derfor uretfærdig over for de kommuner, der har en stor del af indvandrerne og flygtningene boende.

Da den tidligere indenrigsminister for halvandet år siden foreslog og fik gennemført ændringer i udligningssystemet, var vi meget utilfredse med, at det talmateriale, forslaget byggede på, var håbløst forældet og slet ikke fortalte, hvilke reelle udgifter til indvandrere og flygtninge og deres ophold kommunerne har. Vi sagde ja til lovændringen dengang, selv om den var utilstrækkelig.

Nu er der langt om længe kommet et forslag, der bygger på et betydelig mere korrekt og rigtigt talmateriale og derfor giver bedre dækning. Det kan vi så støtte. Og så venter vi – sagt som en sidebemærkning – stadig på de initiativer fra regeringen, der skal give en bedre fordeling af indvandrere og flygtninge kommunerne imellem. Det er det, der er den rigtige løsning, og ikke udligningsordninger. Men det er en anden diskussion ved en anden lejlighed.

Det sidste, jeg vil gøre en bemærkning til, er noget ejendommeligt ved forslaget om at ændre lidt på kriteriet for børn, der indgår i udligningen efter udgiftsbehov.

Det er naturligvis nødvendigt at ændre definitionen af, om jeg så må sige, et tilskudsberettiget barn. Når man ikke længere kender begre-

bet forhøjet børnetilskud, så er der heller ikke børn, hvortil der udbetales forhøjet børnetilskud. Det er logisk nok, og det er helt i orden. Men hvorfor skal vi i 1989 og i 1989 alene medregne også 16-17-årige til begrebet børn? Det har vi aldrig gjort før. Det skal man heller ikke fra 1990 og i al fremtid.

Hvad er forklaringen? Som jeg læser bemærkningerne fra ministeren, har det én forklaring, nemlig at ministeren har begået den alvorlige fejl i juni måned at meddele kommunerne, at sådan skulle de regne med at beløbene blev fordelt til næste år. Det viser sig så, at det slet ikke var ministerens hensigt. I stedet for at sige til kommunerne: Det blev ikke, som jeg dengang fortalte jer – foreslår ministeren nu en ejendommelig lovgivning, hvor vi for ét år på grund af ministerens fejl i udmeldingen til kommunerne arbejder med et andet begreb, vi regner nemlig de 16-17-årige med. Det har aldrig været tilfældet før. Det skal ikke være tilfældet i fremtiden.

Det kan kun have den forklaring, og har det ikke den forklaring, men en anden, så kunne jeg egentlig godt tænke mig, at ministeren allerede i dag gav den anden forklaring.

Med disse bemærkninger har vi altså givet udtryk for velvilje over for forslaget, selv om vi godt vil arbejde videre med tanken om at blive enige om at fjerne deponeringsordningen, nu hvor den har vist sig at være overflødig, for det er den rent faktisk.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg vil gerne indledningsvis udtrykke den konservative folketingsgruppes anerkendelse af, at det før sommerferien lykkedes at få aftaler i hus mellem regeringen og henholdsvis KL og Amsrådsforeningen vedrørende kommunernes og amternes økonomi for 1989. Vi er meget tilfredse med den indsats, der er ydet for, at aftalerne efterleves i praksis.

Som et led i aftalerne forpligtede regeringen sig til at tage en række initiativer, først og fremmest for at lette det kommunale udgiftspres. Det lovforslag, vi i dag har til behandling, er et konkret forslag til opfølgning af aftalerne.

Vi kan tilslutte os de foreslåede ændringer vedrørende deponeringen for 1988. Vi lægger vægt på, at der er enighed mellem regering og organisationer om, at lettelsen ikke bør anvendes til øget forbrug, men skal komme skatteudskrivningen til gode.

[Karen Højte Jensen]

Et andet tema i forslaget er tilskud til kommuner i forbindelse med indvandrere og flygtninge. På baggrund af en konkret undersøgelse af kommunale udgifter i relation til indvandre og flygtninge foreslås der en forbedring og en mere rimelig fordeling mellem kommunerne af udgifterne til disse grupper. Det kan vi naturligvis støtte.

Til slut vil jeg gerne understrege, at vi i den konservative folketingsgruppe vil arbejde aktivt for, at de kommende initiativer fra regeringen til opfølgning af de øvrige elementer i aftalerne kan blive gennemført.

Agerschou (SF):

Jeg vil omtale to af de ændringer, der er indeholdt i lovforslaget. For det første ændringen af deponeringsordningen for kommunerne, så indkomstoverførsler og sygesikring holdes udenfor.

Der er naturligvis tale om en forbedring. Indkomstoverførsler, f.eks. kontanthjælp og sygesikringsudgifter, vedrører områder, hvor det er umuligt eller næsten umuligt for kommunerne at påvirke udgifterne. Det er derfor efter vores opfattelse helt hen i vejret, at disse områder hidtil er indgået i beregningerne i forbindelse med deponeringsordningen.

I øvrigt er vi modstandere af deponeringsordningen som sådan. Det er formodentlig ikke nogen hemmelighed for indenrigsministeren. Vi betragter det som et fatalt angreb på det kommunale selvstyre, så vi vil stille ændringsforslag om, at deponeringsordningen helt ryger ud.

For det andet er der tale om en forbedring af udligningsordningen vedrørende kommunernes udgifter til indvandrere og flygtninge. Vi er principielt betænkelige ved en ordning, hvor kommunerne direkte eller indirekte kan betale sig fra at have flygtninge boende. Men som forholdene rent faktisk er i dag, vil vi dog støtte den ændring, ministeren foreslår. Om det, der foreslås, er tilstrækkeligt, vil vi undersøge under udvalgsarbejdet.

Mejdahl (V):

Lovforslaget omhandler fire forhold: en lempelse af deponeringsreglerne for amter og kommuner for året 1988 og en bedre fordeling af udgifter til flygtninge og indvandrere. Dertil kommer et forslag om at ændre definitionen af kri-

teriet »børn af enlige forsørgere« i de kommunale udligningsordninger. Endelig skal der efter forslaget ikke længere gælde en bestemt tidsfrist for Indenrigsministeriets udmelding af tilskud til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder.

Det er som bekendt aftalt med Kommunernes Landsforening, at indkomstoverførsler holdes uden for deponeringsordningen i 1988. Det drejer sig om kontanthjælp, dagpenge, bolig-sikring og boligydelse. Ligeledes er det aftalt med Amrådsforeningen, at udgifter til sygesikring, praktisk bistand i hjemmet og hjælpemidler også holdes uden for deponeringsordningen. Det kan Venstre naturligvis bakke op.

Jeg vil også gerne udtrykke glæde over og tilfredshed med, at det er lykkedes kommuner og amter at leve op til den indgåede aftale om budgetterne. Det borger godt for samarbejdet. Jeg håber, at regnskaberne til sin tid vil vise samme gode resultater som budgetterne, så at vi også i fremtiden kan undgå repressalier over for amter og kommuner.

Den anden del af lovforslaget vedrører udgifter til flygtninge og indvandrere. Her dækker staten fuldt ud den merudgift, kommunerne har ved at tage flygtninge og indvandrere, over de generelle tilskud. I lovforslaget foreslås tilskuddet pr. indvandrer og flygtning sat op fra 340 kr. til 2.600 kr. pr. år, og da kommunerne har særlige merudgifter til undervisning i folkeskolen, sættes tilskuddet op fra 5.150 kr. til 12.100 kr. for indvandrer- og flygtningebørn i alderen 6-16 år.

Indenrigsministeren har indfriet sit tidligere løfte om at revurdere udgiftsbehovet. Derfor er tilskuddene fastsat efter en grundig undersøgelse af kommunernes merudgifter til indvandrere og flygtninge. Undersøgelsen er gennemført i samarbejde med 21 kommuner og med Kommunernes Landsforening.

De øgede tilskud finansieres af den kommunale bloktilskudspulje. Herved kommer alle kommuner til at betale for de opgaver, kommunerne varetager for indvandrere og flygtninge, og udgifterne vil blive fordelt ligeligt på kommunerne i forhold til deres skattegrundlag.

I Venstre tror vi, at det er en mere retfærdig ordning end den, vi kender. Alternativet er, at vi skal fordele flygtninge og indvandrere ligeligt landet over, og det tror jeg ikke er særlig hensigtsmæssigt. Flygtninge og indvandrere

[Mejdahl]

må bosætte sig dér, hvor det er mest hensigtsmæssigt, og så er det også naturligt, at merudgifterne betales af staten og fordeles, som foreslået i lovforslaget, mellem kommunerne.

Ændringen har virkning fra og med året 1989, og jeg har forstået, at Kommunernes Landsforening er indforstået hermed. Varslet herom er udsendt i juni, dog uden kroner og øre.

De andre to elementer i lovforslaget kan vi også tilslutte os. Jeg har med tilfredshed registreret, at regeringen agter at gennemføre en analyse af samtlige udgiftsbehovskriterier og i den forbindelse foretage en vurdering af, om vægtene bør ændres som følge af ændret udgiftssammensætning i kommuner og amtskommuner.

Venstre kan tilslutte sig lovforslaget.

Jane Oksen (FP):

Jeg vil først sige lidt om deponeringsordningen. Det er ingen hemmelighed, at Fremskridtspartiet, i modsætning til ordførerne for S og SF, ikke gerne så den afskaffet. Vi mener, den har haft en god virkning, idet kommunerne med en sådan trussel hængende over sig nok er lidt mere tilbøjelige til at overholde de kommunale budgetter.

Det, der lægges op til nu, at man vil friholde en række indkomstoverførsler såsom kontanthjælp, dagpenge, boligydelse, boligsikring osv., mener vi ikke er klogt. Det er ting, kommunerne skal bruge penge til, og der er ikke nogen, der siger, at kommunerne, når de skal til at spare, absolut er nødt til at gøre det på de sociale udgifter. Der er masser af andre udgifter i kommunerne, f.eks. inden for det kulturelle område, som udmærket kunne tåle nedskæringer. Jeg behøver blot at nævne antallet af skolelærere. At friholde disse ting tror jeg vil give et større forbrug i kommunerne.

Så er der også reglen om, at hver gang vi vedtager en lov her i Folketinget, skal der følge penge med til kommunerne. Det blev vist besluttet i 1984. Der sker hele tiden ændringer af kontanthjælp, af boligsikring, af varmhjælp, masser af ting, og der vil sikkert komme en lang række krav fra kommunerne i takt med, at vi ændrer lovgivningen, så jeg synes, det er en lidt hurtig beslutning at tage. I øvrigt er der nedsat et udvalg, der skal se på de forskellige ting, kommuner, amter, refusion osv., og alle disse

ting skal tages op. Jeg synes, man skulle have ventet lidt med at friholde kommunerne for disse ting.

Jeg er ikke helt enig i, at man ikke i en kommune har indflydelse på, hvor store udgifter man har til boligydelse, til kontanthjælp. Det har noget med kommunernes erhvervs politik at gøre, hvor mange arbejdspladser der er. Det har selvfølgelig også noget at gøre med, hvad det er for mennesker, der bor der.

Det næste forslag går ud på, at der ligesom skal lempes lidt mere for flygtninge. Sådan opfatter jeg forslaget om en anden kommunal udligning vedrørende flygtninge.

Når kommunerne skal spare, må det også gælde flygtninge. Jeg ved godt, at det for så vidt ikke drejer sig om generelle besparelser på flygtninge, det drejer sig om en anden fordeling.

Vi mener i Fremskridtspartiet, at ved at lave en sådan ordning går man stik imod det, indenrigsministeren ellers har talt så smukt for, nemlig det kommunale selvstyre. Det burde være sådan, at en kommune selv kan bestemme, hvor mange udgifter den vil have til flygtninge. I dag kan kommunerne ikke selv bestemme, om de vil have flygtninge. Det burde de egentlig også kunne gøre. I dag sender Flygtningehjælpen flygtningene ud i kommunerne, hvor de nu kan finde boliger osv., så kommunerne har selvfølgelig ikke direkte indflydelse på, hvor mange de vil have.

Vi havde meget hellere set, at man havde åbnet op for folkeafstemninger i kommunerne. Så kunne hver enkelt kommune selv bestemme, hvor mange flygtninge de ville have, og dermed også selv bestemme, hvor store udgifter de ville have, og hvor meget de ville belaste skatteborgerne med de stigende udgifter til flygtninge.

I det amt jeg kommer fra, Ringkøbing Amt, har man taget den stilling, at man ikke vil have noget økonomisk samarbejde om flygtninge. Ikast Kommune har lavet en rapport, de sendte ud til politikkerne i de forskellige kommuner. De sagde overvejende nej. De ville altså ikke være med i et økonomisk samarbejde om flygtninge. De mente, det måtte være den enkelte kommunes egen sag.

Nu får kommunerne jo en væsentlig del af udgifterne dækket af staten, men den ordning, der lægges op til her, synes jeg ikke har spor med kommunalt selvstyre at gøre. Vi har set

[Jane Oksen]

flygtningeafstemninger i kommuner i Sverige. I Sjöbo var der 67,5 pct., der sagde nej tak til flygtninge.

Jeg tror, regeringen kommer med det her forslag delvis på grund af det, der skete i Farum Kommune med venstreborgmesteren Peter Brixtofte, der lagde op til en afstemning om flygtninge. Jeg har forstået det sådan, at han af indenrigsministeren blev lovet, at der ville blive en kommunal udligning vedrørende flygtninge, og så trak han forslaget tilbage.

Desuden lovede den kristelige boligminister, hr. Kofod-Svendsen, på daværende tidspunkt flere kvoter til boligbyggeri for flygtninge.

Min taletid er udløbet. Det er muligt, at jeg vil gå op og sige lidt mere om flygtninge, for jeg mener, indenrigsministeren skal tænke sig godt om, inden han gennemfører det her.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det lykkedes Fremskridtspartiets ordfører stort set at beskæftige sig med noget helt andet end det, lovforslaget drejer sig om. Det er så, hvad det er.

Værre er naturligvis, at det simpelt hen er selvmodsigende, hvad ordføreren for Fremskridtspartiet fremfører. På den ene side siger man, at man mener, at kommunerne selv skal bestemme, hvor store udgifterne skal være, på den anden side går man blankt ind for en deponeringsordning, der betyder, at kommunerne ikke selv kan bestemme. Det er selvmodsigende, og jeg vil anbefale Fremskridtspartiet at få orden i sin kommunalpolitik, så den kan fremføres med lidt mere kontinuitet her i folketingssalen og vi ikke skal spille tid på at argumentere mod to ting, der ikke indbyrdes hænger sammen.

Det andet er så, at Fremskridtspartiet går imod, at f.eks. indkomstoverførsler og sygesikringsudgifter udgår af deponeringsordningen. Der kom en uhjælpelig argumentation omkring indkomstoverførsler; lad det nu være. Men jeg vil godt bede Fremskridtspartiets ordfører forklare mig, hvordan en amtskommune kan påvirke sygesikringsudgifterne. Sådant som systemet er i dag, er det et taxametersystem, hvor amtskommunerne simpelt hen skal betale ved kassen. Hvordan mener Fremskridtspartiet at amtskommunerne i dag kan påvirke udgifterne på sygesikringsområdet?

(Kort bemærkning).

Jane Oksen (FP):

Når vi går imod deponeringsordningen, så er det på grund af besparelser. Når vi går imod udligningsordningen med flygtninge, så er det, fordi vi vil have, at kommunerne skal have selvbestemmelse og ikke skal bidrage med mange millioner til Københavns og Frederiksborg Amter, som har masser af flygtninge. Så ved jeg ikke, om SF's ordfører forstår, hvad det er, jeg mener.

Med hensyn til sygesikringsudgifter, så erkender vi det, men det er jo netop derfor, vi stiller forslag om nedlæggelse af amterne. Vi erkender, at sygesikringen bør være en statsudgift, men så længe den ikke er det, kan vi altså ikke se, man skal begynde at pinde enkeltområder ud fra amterne, pinde enkeltområder ud fra kommunerne. Til sidst bliver det én stor undtagelse. Vi bestiller ikke andet her i Folketinget end at lave lappeløsninger, ændre tilskuddene, ændre refusioner, ændre det ene og det andet, skifte rundt med procenterne, så ingen verdens mennesker kan finde ud af, hvad der gælder. Og kommunerne har vist også selv svært ved det efterhånden.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Det skal blive min sidste bemærkning, også fordi jeg egentlig ikke har lyst til at indgå i en debat med Fremskridtspartiets ordfører, mest for at få tiden til at gå. Men mener Fremskridtspartiets ordfører i ramme alvor, at sygesikringsudgifterne bliver mindre, fordi amtskommunerne bliver nedlagt? Er det jeres alvor?

Marianne Jelved (RV):

Det var med meget stor tilfredshed, at Det Radikale Venstre i juni 1988 fik meddelelsen om, at der var indgået det, man kaldte en helt frivillig aftale, mellem Kommunernes Landsforening og en tillægsaftale med Amtsrådsforeningen og så regeringen.

Vi er meget glade for den aftale, fordi den lægger op til et tættere samarbejde mellem kommunerne, amterne og Folketinget, så vi kan få mere sammenhæng imellem de politiske tanker, man gør sig i Folketinget, og de vilkår, som kommuner og amter har for at føre lovgivning ud i livet.

[Marianne Jelved]

En del af den aftale handler jo om forskellige tiltag, som regeringen har lovet at foretage sig, og det i form af lovforslag, der skal behandles i Folketinget. Og det, vi behandler her, L 73, er ét af disse lovforslag. Vi håber i Det Radikale Venstre meget, at den aftale, der er indgået, kan nyde fremme her i Folketinget, og derfor også, at dette lovforslag kan samle et bredt flertal.

Som tidligere ordførere har sagt, er der to hovedpunkter i det, deponeringsordningen og udligningsordningen mellem kommunerne med henblik på udgifter til indvandrere og flygtninge.

Om deponeringsordningen skal jeg nøjes med at sige, at vi jo tidligere i dette Folketing har drøftet deponeringsordningen, og Det Radikale Venstre har jo gang på gang erkendt, at det er med i en aftale med den tidligere regering om det her, og det står vi ved også i dag. Det kan ikke undre nogen, tror jeg. Nu er denne deponeringsordning altså blevet lettet via en aftale, og det er vi godt tilfreds med.

Udligningsordningen vedrørende indvandrere og flygtninge er jo også en del af forligsstoffet, og jeg synes, det er godt, at der nu er skabt klarhed og enighed om de udgifter, der er forbundet med løsningen af de opgaver. Tidligere har problemet jo været, at man ikke har været fuldt enige om, hvad det er for beløb, man taler om; den enighed mellem kommunerne og regeringen er nu til stede. Der er også enighed om, hvordan man kan fordele disse udgifter, det er vi selvfølgelig også tilfreds med.

Derfor håber vi på, at dette lovforslag kan blive hurtigt behandlet i udvalget, så det kan blive vedtaget så hurtigt som muligt. Der er ingen grund til at trække det i langdrag.

Duetoft (CD):

Da vores ordfører ikke kan være til stede i dag, skal jeg på CD's vegne oplyse, at vi kan tilslutte os disse lempelser, og at vi glæder os meget over den aftale, der ligger med Kommunerne Landsforening. Vi mener, at de lempelser, det drejer sig om her, ikke er beregnet til øget forbrug, men til en lempelse af skatteudskrivningen.

Vi er også enige i den ændrede udligning i forbindelse med udgifterne til indvandrere og flygtninge. Vi opfatter den udligningsordning som meget væsentlig, for vi ved, at kommuner med mange indvandrere og mange flygtninge har nogle specielle økonomiske problemer.

Jeg vil dog godt benytte lejligheden til at sige til Socialdemokratiets ordfører, at vi i alt fald ikke går ind for kvoter og handel med mennesker, hvor man skal tvinge folk rundt i kommuner, hvor der hverken er plads til dem eller er arbejdsmuligheder for dem. Efter vores opfattelse er denne udligningsordning meget vigtig, netop fordi vi derved kan få anbragt indvandre og flygtninge i de områder, hvor der er mulighed for at få f.eks. arbejde eller boliger. Hvis man lavede en kvoteordning, ville problemet jo netop blive, at man i kommuner, der ikke var indstillet på at løse disse problemer, måske blev tvunget til at løse dem.

Vi glæder os over, at flygtningene i dag er langt mere spredt ud over landet, end de har været før. I starten var man nok koncentreret meget om de steder, hvor tingene var lykkedes én gang, og så prøvede man det en gang til. Vi glæder os over det, også fordi vi tror, forståelsen for flygtninge bliver større, når flere mennesker kommer i kontakt med dem. Jeg er ret overbevist om, at mange af myterne forsvinder, når man får lov til at møde nogle flygtninge selv.

Det er altså ikke med udgangspunkt i Fremskridtspartiets ordførers tro på, at danskere er mennesker, som ikke vil have noget med andre at gøre, at vi siger, at vi er imod en kvoteordning. Vi gør det, selv om vi ved, at kommunerne vil være indstillet på det, og derfor tror vi ikke, at de vil stemme nej. Men vi mener, at det er forkert at tvinge specielt flygtninge ud i områder, hvor der ikke arbejdsmæssigt og bolig-mæssigt er mulighed for at have dem.

Vi mener altså, at man skal køre et tostrengt system, altså en udligningsordning på den ene side og en spredning i systemet på den anden.

Alt i alt vil vi være positive over for forslaget i den videre udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg vil gerne sige to ting til hr. Duetoft. Den ene er, at jeg lagde meget vægt på, at det her ikke blev en flygtningediskussion.

Den anden er, at mit parti ikke har stillet forslag om kvoteordninger. Det er alt for nemt at give sig til at argumentere imod en modstanders synspunkt, når man selv har opfundet modstanderens synspunkter.

(Kort bemærkning).

Duetoft (CD):

Det kan være, jeg ved lejlighed skal gå til en ørelæge, for måske hører jeg ikke så godt mere, men jeg mener, hr. Henning Rasmussen i sit første indlæg sagde, at Socialdemokratiet var imod udligningsordninger af denne type, og det kan jeg ikke tolke anderledes, end at hvis man er imod udligningsordninger, så er der ikke noget alternativ til kvoter. Men jeg vil da gerne have lov til at spørge Socialdemokratiet – uden at vi skal vikle os ind i en lang flygtningedebat, for den kan vi jo hurtigt få – om de har den berømte tredje løsning på alle verdens problemer.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Nu forstår jeg efterhånden slet ingenting. Jeg har ikke på et eneste tidspunkt taget afstand fra udligningssystemet, overhovedet ikke på et eneste tidspunkt. Jeg har ikke sagt et ord om kvoteordninger. Jeg har bare sagt, at vi gerne så de initiativer, som kunne være med til at bidrage til en spredning af vores flygtninge og indvandrere, efter samme retningslinjer som hr. Duetoft. Så vær lidt forsigtig i argumentationen, hvis jeg må råde.

Glønborg (KRF):

Jeg vil gerne gratulere indenrigsministeren med, at det er lykkedes at nå til nogle rimelige og fornuftige aftaler med amter og kommuner. På den måde er det blevet lettere for alle os, der mener, at deponeringsordningen er nødvendig. Det er blevet lettere at forsvare den, fordi to åbenbare urimeligheder i den gamle deponeringsordning nu er fjernet.

Med hensyn til forslagens afsnit vedrørende flygtninge vil jeg erklære mig i bund og grund uenig med så meget, som jeg kunne forstå, og som der var substans i af det, som Fremskridtspartiets ordfører sagde.

Det glæder mig, at der er samspil mellem det, som indenrigsministeren nu her lægger frem, og så det stykke arbejde, som den tidligere boligminister, hr. Kofod-Svendsen, indledte med at samtale med kommunerne om at få lavet aftaler om, nemlig at nogle kommuner vil tage lidt ekstra flygtninge. Jeg er glad for, at det nu er blevet sådan, at de kommuner, som har vist

vilje til både at finde boliger og forhåbentlig efterhånden også arbejde og alt andet, der hører med til en menneskeværdig tilværelse, får en rimelig økonomisk behandling med det forslag, der her er lagt frem.

Vi kan fra Kristeligt Folkepartis side tilslutte os lovforslaget.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne starte med at takke for den generelt brede tilslutning, der er fra Folketingets partier til det fremsatte lovforslag, og det giver mig anledning til kun at gøre nogle få bemærkninger.

Jeg vil gerne sige til fru Jane Oksen, at der ikke er tale om nogen principielt ny kommunal udligning. Der er tale om en ajourføring af den udligning, der har fundet sted på baggrund af talmateriale fra 1982. Nu kan vi jo udligne med et talmateriale, der har sin baggrund i foråret 1988, og det vil altså sige et mere retfærdigt udligningsmateriale.

At dette skulle være en trussel mod det kommunale selvstyre, kan jeg overhovedet ikke se; tværtimod, for sigtet er neutralitet for kommunerne i almindelighed med hensyn til befolkningssammensætningen og også med hensyn til antallet af tredjelandes borgere, og herunder flygtninge.

Det er så også en kommentar både til hr. Agerschou og til hr. Henning Rasmussen. Det ligger jo indbygget i udligningsordningen, at der nu er neutralitet – det er altså ikke et kommunalt argument at sige, at der er personer, som har lovligt ophold her i landet, som ikke kan bosætte sig i en given kommune ud fra økonomiske argumenter. Det, vil jeg godt nævne, har det positive indhold, at man har mulighed for at bosætte sig i flere områder, hvor der er gode beskæftigelsesmuligheder. Det er i hvert fald et synspunkt, som Dansk Flygtningehjælp tillægger en betydelig vægt.

Hr. Henning Rasmussen spurgte endelig til den ændring, der ligger bag det ændrede ordvalg om børn af enlige forsørgere, i og med at begrebet forhøjet børnetilskud udgik ved den vedtagne skattereform. Det er rigtigt, at vi for sent er blevet opmærksom på, at det ændrede begreb også berørte den mellemkommunale udligning. Efter forhandling med såvel Kommunernes Landsforening som Amtsrådsforeningen er det aftalt, at vi har den forskel mellem året 1989 og så efterfølgende år.

[Indenrigsministeren]

Endelig vil jeg her takke for tilslutningen til, at regeringen, og dermed staten, er i stand til at efterleve den aftale, der er indgået med Kommunernes Landsforening, en aftale, som regeringen tillægger overordentlig stor værdi: vi er kommet fra en sanktionspolitik til en aftalepolitik.

Henning Rasmussen (S):

Jeg har kun to korte spørgsmål til indenrigsministeren.

Fru Marianne Jelved sagde i sit indlæg, at lovforslaget i dag er et resultat af aftalen med Kommunernes Landsforening af maj 1988. Hvis ikke jeg husker meget forkert – og det tror jeg faktisk ikke jeg gør – så gav den daværende indenrigsminister, indenrigsministerens forgænger, et løfte til Kommunaludvalget og Folketinget om, at der ville blive igangsat en undersøgelse af de faktiske udgifter, fordi det eksisterende talmateriale var for dårligt, og når den undersøgelse var forbi, så ville man komme med et nyt forslag til en bedre udligning. Det er altså et løfte til Folketinget, ministeren indfrier, og ikke alene et løfte, som jeg må opfatte som en gentagelse af et løfte til Folketinget, men et løfte til Kommunernes Landsforening fra maj 1988. Ellers er der noget, jeg helt har misforstået.

Det andet, jeg godt vil genopfriske, var mit spørgsmål, hvad det faktisk skulle opfattes som, til ministeren: Om der længere er saglig begrundelse for at opretholde deponeringsordningen, når vi for det første ved, at den udløber med udgangen af 1988, for det andet ved, at 1988 er næsten gået, og for det tredje ved, at man har en aftale om 1989, som alt tyder på bliver overholdt. Opfører kommunerne sig ikke sådan, at man med god samvittighed kan slette indbetalingen af deponeringspenge i 1989?

Hvis ministeren er betænkelig, kan ministeren jo bede om at få et løfte om, at det ikke bruges til udvidelse af aktiviteten. Det er jo det, ministeren har erklæret sig indforstået med og tilfreds med, et løfte om, at det ikke skal bruges til udvidelse af aktiviteten i forbindelse med lempelse af deponeringsordningen. Eller tvivler ministeren på, at kommunerne vil leve op til en sådan eventuel aftale om deponeringspengenes anvendelse?

Jane Oksen (FP):

Det er ikke for at starte en længere polemik, for jeg kan godt se, at vi er ved at være færdige med diskussionen, men nu sagde ministeren, at han var glad for den brede opbakning. Hvis man ikke har forstået, hvad jeg mente, så vil jeg da lige gøre opmærksom på, at jeg altså sagde, at Fremskridtspartiet var imod denne udligningsordning vedrørende flygtninge.

Hr. Henning Rasmussen var inde på, at der ved denne ordning lettere skete en spredning af flygtningene. Det tror vi altså ikke på. Det, der sker, er jo, at de rige kommuner betaler sig fra det. Jeg tror ikke, at der kommer flere flygtninge i de enkelte kommuner af den grund. Der er faktisk kun 30 kommuner, der får en økonomisk forbedring ved hjælp af dette forslag. De 245 får en øget udgift.

Jeg er sikker på, at der vil komme en række protester fra kommunerne over den ordning, som man nu trækker ned over hovedet på dem. Ministeren siger ganske vist, det er et kommunalt ønske. Men det er jo et ønske fra KL, og som bekendt er der i KL, Kommunernes Landsforening, socialistisk flertal. Jeg vil gerne spørge ministeren, om han har fået melding fra samtlige kommuner om, hvad de mener om dette forslag.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Jeg vil gerne sige til fru Jane Oksen, at regeringen forhandler med Kommunernes Landsforening, og vi har stor tiltro til, at Kommunernes Landsforenings bestyrelse er i stand til at tolke det, der rører sig ude i kommunerne, også i svar, som dækker den kommunale verden og ikke blot de partipolitiske standpunkter. Det er den måde, vi i øvrigt opfatter at Kommunernes Landsforenings bestyrelse agerer på over for regeringen: det er kommunale synspunkter, der fremføres, mere end det er partipolitiske synspunkter, man kan hæfte dem op på.

Jeg vil også gerne svare hr. Henning Rasmussen, at det er rigtigt, at det er et løfte såvel til Folketinget som til Kommunernes Landsforening. Det er direkte en del af aftalen af 29. juni 1988 med kommunerne, at vi skulle opdatere det beregningsgrundlag, der ligger for den mellemkommunale udligning.

Jeg var egentlig ikke overrasket over, at hr. Henning Rasmussen tog fat i deponeringsordningen, også i det historiske perspektiv. Når

[Indenrigsministeren]

der ikke er nogen deponeringsordning for 1989, skyldes det, at vi har en klar tiltro til, at kommunerne vil være i stand til at leve op til en aftale, som Kommunernes Landsforening har indgået på deres vegne. For 1988 må vi konstatere, at der er en forventet overskridelse af denne ramme, altså en forventet overskridelse af det niveau for det samlede ressourceforbrug, som var en frivillig aftale mellem den tidligere regering og Kommunernes Landsforening.

Der er altså ikke tale om, at man for 1988 efterlever det frivillige rammegrundlag, som var indgået med den daværende regering. Derfor mener jeg ikke, at det er et rigtigt signal at sende. Også med den viden, at deponeringsordningen for 1988 er en kendt baggrund for den aftale, der er indgået for 1989, mener jeg, at det ville være helt forkert nu at ændre på disse forudsætninger.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Jeg synes, ministeren slipper for nemt om ved det. Jeg talte ikke historisk, jeg talte om dagen i dag, den 2. november, hvor 10 måneder af 1988 er gået.

Hvis ministeren på et eller andet tidspunkt her lige før jul eller lige efter jul må konstatere, som alle andre må konstatere, at 1988 er gået, deponeringsordningen har haft den virkning, den har kunnet have i 1988, den kan ikke have flere virkninger på det forgangne år, for det er væk, er der så grund til at forlange, at de deponeringspenge skal indbetales? De har gjort deres nytte, hvis ministeren mener, at det er til nytte. Er der så grund til at forlange, at de skal indbetales? Hvis ministeren forlanger, at de skal indbetales, så må det være, fordi ministeren mener, at de i kommunernes hænder er farlige – af en eller anden grund. Og hvis man har tillid til kommunerne, kan man vel lave en aftale, der sikrer, at de ikke bliver »farlige«, i ministerens sprogbrug.

Kan man ikke det? Men det vender vi tilbage til, minister.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Nu skal man vel ikke især klandre kommunerne, men jeg mener, at penge kan være farlige i alles hænder. Der er bare én væsentlig ting: I de forudsætninger for hele aftalen og de opstillinger, der er udarbejdet om ressourcemulighe-

der og forbrugsmuligheder også i den kommunale verden, indgik den viden, at der forventeligt skulle deponeres et betragteligt beløb for 1988. Det er en viden, som regeringen har, og det er en viden, som Kommunernes Landsforening har. Og det er en del af baggrunden for, hvordan rammen så skulle se ud for 1989, hvordan man egentlig skulle tolke de forbrugsmuligheder, som kommunerne står over for. Og det er vel forståeligt for alle.

(Kort bemærkning).

Henning Rasmussen (S):

Men jeg går ud fra, at ministeren er enig med mig i, at Kommunernes Landsforening aldrig har tiltrådt, at der er en deponeringsordning. Heller ikke for 1988. De har måttet tage til efterretning, at det vil ministeren. Men det er ikke et ønske eller noget, man har tiltrådt.

Indenrigsministeren (Thor Pedersen):

Der er aftalt en frivillig ramme for 1988 mellem Kommunernes Landsforening og regeringen, og det er rigtigt, at Kommunernes Landsforening tog til efterretning, at hvis det ikke lykkedes kommunerne i almindelighed, og det vil sige under ét, at leve op til aftalen, så ville der blive tale om deponering.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 74:

Forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet (De Europæiske Fællesskabers Forsamling).

af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 26/10 88).